

БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ (БВП) - НАЦИОНАЛНО НИВО - IV ТРИМЕСЕЧИЕ 2025 ГОДИНА И 2025 ГОДИНА - ПРЕДВАРИТЕЛНИ ДАННИ

През четвъртото тримесечие на 2025 г. брутният вътрешен продукт (БВП) нараства с 3.0% в сравнение с четвъртото тримесечие на 2024 г. и с 0.8% спрямо третото тримесечие на 2025 г. по сезонно изгладени данни.

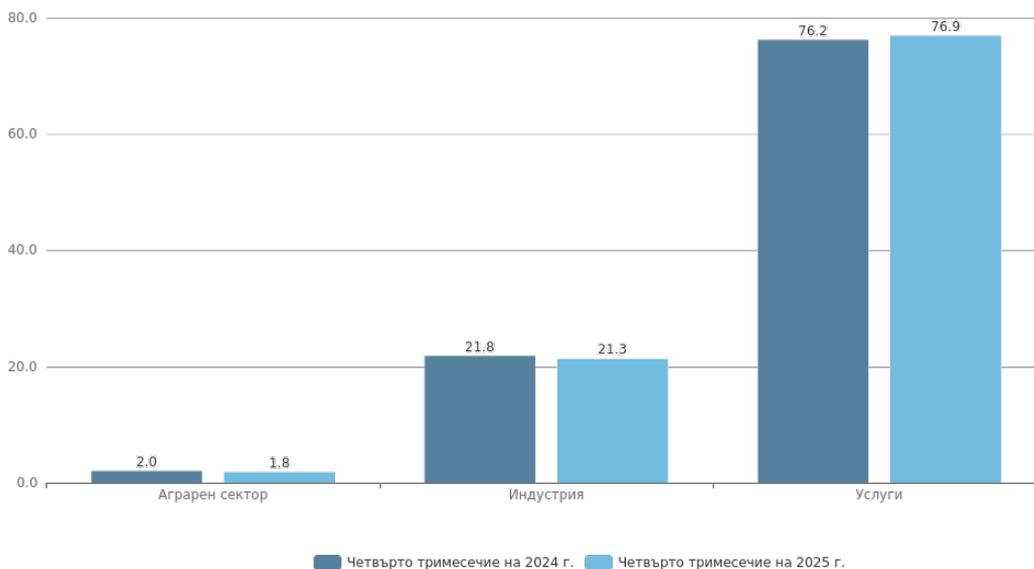
Четвърто тримесечие на 2025 година

БВП в стойностен обем, текущи цени

През четвъртото тримесечие на 2025 г. произведеният БВП^[1] възлиза на 33 471.1 млн. евро по текущи цени според предварителните данни (виж табл. 1 от приложението). На човек от населението се падат по 5 216 евро от стойностния обем на показателя. При среден за тримесечието валутен курс от 1.681805 лв. за 1 щатски долар БВП възлиза на 38 925 млн. долара и съответно на 6 066 долара на човек от населението.

Създадената от отраслите на националната икономика брутна добавена стойност (БДС)^[2] през четвъртото тримесечие на 2025 г. възлиза на 29 094.9 млн. евро по текущи цени.

Фиг. 1. Структура на брутната добавена стойност по икономически сектори през четвъртите тримесечия на 2024 и 2025 година, %

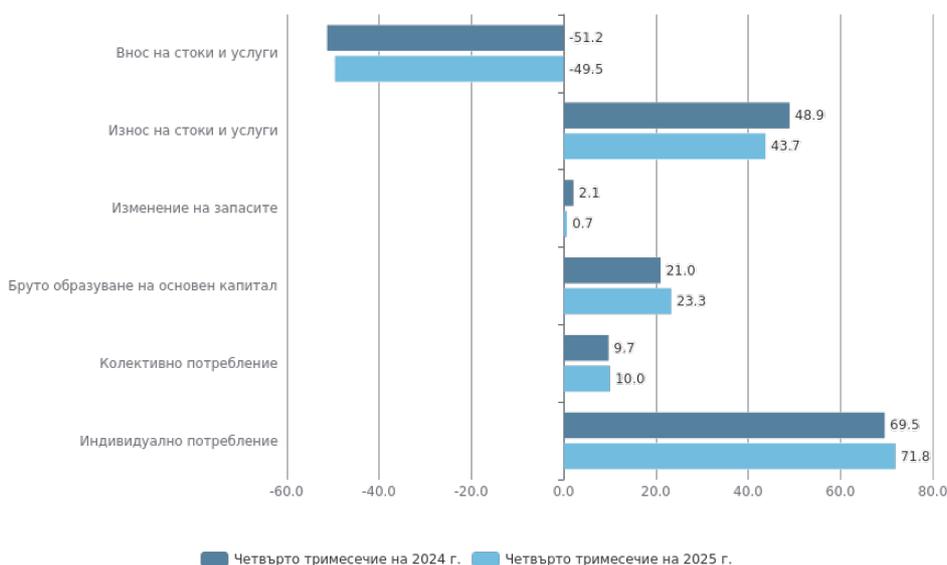

През четвъртото тримесечие на 2025 г. относителният дял на аграрния сектор в добавената стойност на икономиката е 1.8%, което е намаление с 0.2 процентни пункта спрямо четвъртото тримесечие на 2024 година.

Индустриалният сектор също намалява относителния си дял в добавената стойност на икономиката с 0.5 процентни пункта, до 21.3%.

Относителният дял на добавената стойност, реализирана от дейностите в сектора на услугите, се увеличава през четвъртото тримесечие на 2025 г. с 0.7 процентни пункта спрямо четвъртото тримесечие на 2024 година.

Фиг. 2. Компоненти на крайното използване на БВП през четвъртите тримесечия на 2024 и 2025 година, %

През четвъртото тримесечие на 2025 г. за крайно потребление^[3] се изразходват 81.8% от БВП. Инвестициите (бруто образуване в основен капитал^[4]) формират 23.3% от БВП. Външнотърговското салдо от стоки и услуги е отрицателно.

Темп на прираст на БВП и БДС по сезонно изгладени данни

Тримесечни изменения

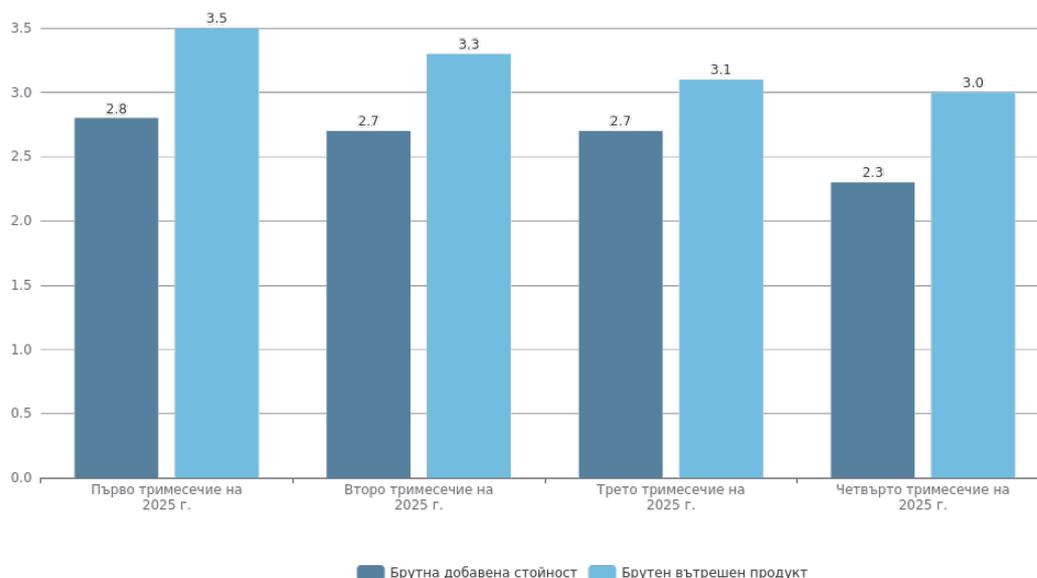
През четвъртото тримесечие на 2025 г. БВП нараства с 0.8% спрямо предходното тримесечие според предварителните и сезонно изгладени данни (виж табл. 2 от приложението). Брутната добавена стойност в икономиката също нараства с 0.5% на тримесечна база.

Сезонно изгладените данни за четвъртото тримесечие на 2025 година показват нарастване на крайното потребление с 1.8% спрямо предходното тримесечие. През четвъртото тримесечие на 2025 г. износът на стоки и услуги и вносът на стоки и услуги се увеличават съответно с 3.4% и с 6.9% в сравнение с предходното тримесечие по сезонно изгладени данни.

Годишни изменения

През четвъртото тримесечие на 2025 г. в сравнение с четвъртото тримесечие на 2024 г. БВП нараства с 3.0%, а БДС с 2.3%, според сезонно изгладените данни (виж табл. 2 от приложението).

Фиг. 3. Темп на прираст на БВП и на БДС спрямо съответното тримесечие на предходната година, %

Растежът на БДС се определя от увеличението при следните икономически дейности:

„Операции с недвижими имоти“ - с 6.5%, „Държавно управление; образование; хуманно здравеопазване и социална работа“ - с 6.0%, „Строителство“ - с 5.3%, „Финансови и застрахователни дейности“ - с 4.6%, „Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения“ - с 3.8%, „Култура, спорт и развлечения; други дейности; дейности на домакинствата като работодатели; недиференцирани дейности на домакинствата по производство на стоки и услуги за собствено потребление; дейности на екстериториални организации и служби“ - с 2.4%, „Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети; транспорт, складиране и пощи; хотелиерство и ресторантьорство“ - с 1.8%, „Селско, горско и рибно стопанство“ - с 1.7%, „Професионални дейности и научни изследвания; административни и спомагателни дейности“ - с 0.9%.

Спад е регистриран при „Добивна промишленост; преработваща промишленост; производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива; доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване“ - с 3.7%.

По отношение на компонентите на крайното използване влияние за регистрирания икономически ръст има крайното потребление с увеличение от 7.8%, както и бруто капиталотообразуването с увеличение от 6.1%. През четвъртото тримесечие на 2025 г. в сравнение със съответното тримесечие на предходната година, износът на стоки и услуги се увеличава с 0.2%, а вносът на стоки и услуги - с 11.1%.

БВП за 2025 година

БВП за 2025 г., получен като сума от тримесечни данни, се увеличава в реално изражение с 3.1% спрямо 2024 година.

За 2025 г. БВП достига номинален стойностен обем от 116 018.3 млн. евро (табл. 1 от приложението). На човек от населението се падат 18 060 евро. Преизчислен в щатски долари при средно годишен валутен курс от 1.734944 лв. за 1 щатски долар, БВП възлиза на 131 689.8 млн. долара. На човек от населението се падат 20 500 долара от обема на показателя.

Брутната добавена стойност възлиза на 100 934.2 млн. евро по текущи цени. Реалният стойностен обем на показателя е с 2.6% по-висок в сравнение с този, достигнат през 2024 година.

През 2025 година относителният дял на аграрния сектор в добавената стойност на икономиката е 2.8%, което е увеличение с 0.1 процентни пункта спрямо 2024 година. Индустириалният сектор създава 24.4% от добавената стойност на икономиката, което е увеличение с 0.2 процентни пункта спрямо 2024 година. Секторът на услугите намалява до 72.8%, при 73.1% през 2024 година.

[1] **Брутният вътрешен продукт по пазарни цени** е крайният резултат от производствената дейност на резидентните производствени единици. Той може да се дефинира по три начина:

- БВП е сума от брутната добавена стойност, създадена от различните институционални сектори или различните икономически дейности на икономиката, плюс данъците минус субсидиите върху продуктите. БВП е балансова позиция в състава на производствената сметка за националната икономика;

- БВП е сума от категориите крайно използване на продукти и услуги от резидентните институционални единици (фактическо крайно потребление и бруто капиталотообразуване) плюс износа на стоки и услуги минус вноса на стоки и услуги;

- БВП е сума от генерираните доходи в състава на сметка „Формиране на дохода“ (компенсация на наетите, данъци върху производството и вноса минус субсидии, брутен опериращ излишък и смесен доход).

[2] **Брутната добавена стойност по базисни цени** е балансираща позиция в състава на производствената сметка, изчислявана като разлика между

произведената брутна продукция по базисни цени и междинните производствени разходи по цени на купувач.

[3] **Разходите за крайно потребление** включват разходите на резидентните институционални единици (домакинства, нетърговски организации, обслужващи домакинствата, държавно управление) за продукти и услуги, използвани за индивидуално потребление на населението и за колективно потребление на обществото. В съответствие с принципите на националната концепция разходите на домакинствата за индивидуално потребление включват разходи за продукти и услуги на територията на страната и в чужбина.

[4] **Бруто образуването в основен капитал** се състои от придобитите минус отписаните дълготрайни активи от резидентните производители през определения отчетен период. Дълготрайните активи могат да бъдат материални и нематериални активи, произведени в процеса на производството или от внос, които се използват многократно в производствения процес за повече от една година.

Методологични бележки

Тримесечните оценки на националните сметки за БВП и неговите компоненти се разработват в съответствие с методологическите принципи на Европейската система от национални и регионални сметки в Европейския съюз.

Изследването се провежда регулярно от 1996 година. Динамичните редове от данни по показатели са налични на уеб сайта на НСИ (www.nsi.bg).

Резултатите от изследването са предварителни. Те се основават на наличната месечна и тримесечна статистическа и административна информация и се актуализират ежегодно (9 месеца след края на отчетната година) с данни от годишните изчерпателни изследвания в областта на икономическата статистика, както и въз основа на актуализирана административна информация.

Брутният вътрешен продукт по пазарни цени е крайният резултат от производствената дейност на резидентните производствени единици. Той може да се дефинира по три начина:

- БВП е сума от брутната добавена стойност, създадена в икономиката, плюс данъците минус субсидиите върху продуктите;
- БВП е сума от крайно използваните продукти и услуги от резидентните единици плюс износа на стоки и услуги минус вноса на стоки и услуги;
- БВП е сума от компенсацията на наетите лица, нетните данъци върху производството и вноса, брутния опериращ излишък и смесения доход.

Брутната добавена стойност е разликата между произведената брутна продукция и междинните производствени разходи.

Сезонното изглаждане на статистическите показатели в НСИ се осъществява с помощта на официално препоръчания от Евростат софтуерен продукт JDemetra+ и се прилага алгоритъмът TRAMO/SEATS.

Прилага се директен метод за сезонно изглаждане, при който агрегираните показатели и техните компоненти се подлагат на самостоятелно изглаждане.

Приложение

Таблица 1. Брутен вътрешен продукт за четвърто тримесечие на 2025 г. и за 2025 година по сезонно неизгладени данни

Показатели	Стойностен обем в текущи цени за четвърто тримесечие на 2025 г., млн. евро	БДС - относителен дял, %	БВП - относителен дял, %	Стойностен обем в текущи цени за 2025 г. (предварителни данни), млн. евро	БДС - относителен дял, %	БВП - относителен дял, %
1. Брутна добавена стойност по икономически сектори (2+3+4):	29 094.9	100.0	86.9	100 934.2	100.0	87.0
2. Аграрен сектор	517.0	1.8	1.5	2 871.4	2.8	2.5
3. Индустрия	6 191.0	21.3	18.5	24 607.8	24.4	21.2
4. Услуги	22 386.9	76.9	66.9	73 455.0	72.8	63.3
5. Корективи	4 376.2		13.1	15 084.1		13.0
6. Брутен вътрешен продукт (1+5=7+10+13+16)	33 471.1		100.0	116 018.3		100.0
По елементи на крайното използване:						
7. Крайно потребление (8+9)	27 382.6		81.8	92 026.6		79.3
8. Индивидуално	24 039.2		71.8	81 304.1		70.1
9. Колективно	3 343.4		10.0	10 722.5		9.2
10. Бруто капиталобразуване (11+12)	8 003.7		24.0	25 195.1		21.7
11. В основен капитал	7 808.8		23.3	23 357.1		20.1
12. Изменение на запасите	194.9		0.7	1 838.0		1.6
13. Външнотърговско салдо (14 - 15)	-1 915.2		-5.8	-1 203.5		-1.0
14. Износ на стоки и услуги	14 638.4		43.7	58 865.9		50.7
15. Внос на стоки и услуги	16 553.6		49.5	60 069.4		51.7
16. Статистическа разлика	0.0		0.0	0.0		0.0

Таблица 2. Темп на прираст на БВП - общо и по компоненти[1] (проценти)

Показатели	Темп на прираст за първо тримесечие на 2025 г. спрямо предходното тримесечие, %	Темп на прираст за второ тримесечие на 2025 г. спрямо предходното тримесечие, %	Темп на прираст за трето тримесечие на 2025 г. спрямо предходното тримесечие, %	Темп на прираст за четвърто тримесечие на 2025 г. спрямо предходното тримесечие, %	Темп на прираст за първо тримесечие на 2025 г. спрямо съответното тримесечие на предходната година, %	Темп на прираст за второ тримесечие на 2025 г. спрямо съответното тримесечие на предходната година, %	Темп на прираст за трето тримесечие на 2025 г. спрямо съответното тримесечие на предходната година, %	Темп на прираст за четвърто тримесечие на 2025 г. спрямо съответното тримесечие на предходната година, %
1. Брутна добавена стойност по икономически сектори	0.4	0.7	0.6	0.5	2.8	2.7	2.7	2.3
2. Селско, горско и рибно стопанство	-0.5	-0.4	2.0	0.6	0.5	-2.0	3.3	1.7
3. Добивна промишленост; преработваща промишленост; производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива; доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	-1.0	-1.0	-0.3	-1.5	-4.6	-3.5	-2.7	-3.7
4. Строителство	1.6	1.1	1.2	1.3	8.9	7.0	5.7	5.3
5. Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети; транспорт, складиране и пощи; хотелиерство и ресторантьорство	-0.2	0.0	1.2	0.8	4.2	2.2	2.3	1.8
6. Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	1.1	1.0	0.7	0.9	4.4	4.6	3.8	3.8
7. Финансови и застрахователни дейности	-0.8	1.7	1.3	2.4	1.2	5.2	3.7	4.6
8. Операции с недвижими имоти	1.7	2.9	1.2	0.6	1.9	6.1	7.2	6.5
9. Професионални дейности и научни изследвания; административни и спомагателни дейности	0.2	1.0	-0.2	0.0	3.7	3.8	2.6	0.9
10. Държавно управление; образование; хуманно здравеопазване и социална работа	1.7	2.4	0.7	1.1	5.7	4.8	6.6	6.0
11. Култура, спорт и развлечения; други дейности; дейности на домакинства като работодатели; недиференцирани дейности на домакинства по производство на стоки и услуги за собствено потребление; дейности на екстериториални организации и служби	0.0	1.1	1.0	0.2	4.5	5.6	4.8	2.4
12. Корективи	0.6	2.8	0.5	2.5	8.1	8.2	6.1	6.6
13. Брутен вътрешен продукт	0.6	0.9	0.7	0.8	3.5	3.3	3.1	3.0

Показатели	Темп на прираст за първо тримесечие на 2025 г. спрямо предходното тримесечие, %	Темп на прираст за второ тримесечие на 2025 г. спрямо предходното тримесечие, %	Темп на прираст за трето тримесечие на 2025 г. спрямо предходното тримесечие, %	Темп на прираст за четвърто тримесечие на 2025 г. спрямо предходното тримесечие, %	Темп на прираст за първо тримесечие на 2025 г. спрямо съответното тримесечие на предходната година, %	Темп на прираст за второ тримесечие на 2025 г. спрямо съответното тримесечие на предходната година, %	Темп на прираст за трето тримесечие на 2025 г. спрямо съответното тримесечие на предходната година, %	Темп на прираст за четвърто тримесечие на 2025 г. спрямо съответното тримесечие на предходната година, %
По елементи на крайното използване:								
14. Крайно потребление	2.3	1.9	1.6	1.8	7.0	7.8	7.4	7.8
15. Индивидуално	2.7	1.2	2.2	2.3	8.2	7.3	8.2	8.7
16. Колективно	-0.1	4.1	-1.9	1.0	0.7	8.5	0.9	3.0
17. Бруто капиталобразуване	0.5	-0.6	7.6	-1.3	13.5	2.8	10.9	6.1
18. В основен капитал	4.2	2.2	2.6	3.0	8.8	9.5	10.3	12.4
19. Изменение на запасите
20. Външнотърговско салдо
21. Износ на стоки и услуги	-1.5	0.1	-1.7	3.4	-0.8	-3.3	-4.3	0.2
22. Внос на стоки и услуги	2.8	-1.7	2.9	6.9	7.1	1.3	4.0	11.1
[1] Темпът на прираст е изчислен въз основа на сезонно изгладени верижно обвързани оценки на компонентите на БВП по средногодишни цени на 2020 година.								